Гъэтхапэм и 13-м АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр хадзыщтых

№ 44 (19809) 2011-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ГЪЭТХАПЭМ и 11

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Гъэтхапэм и 11-р наркоконтролым иорганхэм яІофышІэ и Маф

Урысые Федерацием и Федеральнэ къулыкъоу наркотикхэм ягъэзекІон гъунэ лъызыфырэм Краснодар краимкіэ и Регион гъзіорышіапіэ икъулыкъоу Адыгэ Республикэм шыІэм иіофышіэхэу лъытэныгъэ зыфэтшіыхэрэр!

Шъуисэнэхьат епхыгъэ мэфэкІым фэшІ тышъуфэгушІо! Наркоконтролым икъулыкъу Іоф щызышІэхэрэм ГэпэІэсэныгьэшхо, теубытэгьэ ин, зэфагьэ зэрахэльым ишІуагьэкІэ наркобизнесым ебэныжьыгьэнымкІэ, хэбзэнчьэу наркотикхэр земыгьэк Гогъэнымк Гэ охътэ к Гэк Гым къык Гоц Г зигугъу къэтшІыгьэ къулыкъум Іофышхо ыгьэцакІэ хъугьэ.

Непэрэ лъэхъанымкІэ наркоконтролым иорганхэм анахь пшъэрылъ шъхьаІэу апашъхьэ итыр мы тхьамыкІагьом зызэриушъомбгъурэр къызэтегъэуцогъэныр, наркобизнесым зэребэныжыхэрэ стратегиер зэблэхъугъэныр, наркотикхэр хэбзэнчьэу зэрамыгьэзекІонхэм фэгьэхьыгьэ къэралыгьо политикакІэ къыхэхыгьэныр ары. Мафэ къэс шъуегугьузэ Іоф зэрэшъушІэрэм бэкІэ елъытыгъэщт нэбгырэ пэпчъ, хэгъэгум зэрэщытэу ящынэгьончьагьэ зыфэдэщтыр, цІыфхэм щыІэкІэпсэукІэу яІэщтыр.

Шъуисэнэхьат епхыгъэ мэфэкІыр зыщыхэжсъугъэунэфыкІырэ мафэм тышъуфэльаІо псауныгьэ пытэ, насыпышхо шъуиГэнэу, Адыгэ Республикэми зэдыти Хэгъэгушхоу Урысые Федерациеми апае шъуикъулыкъу гъэхъэгъэ инхэр щышъушІынэу!

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий ИВАНОВ

ЗЭФЭХЬЫСЫЖЬХЭМ Президентым защигъэгъозагъ

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакІущынэ Аслъан ОАО-у «Автовокзалхэм ыкlи автостанциехэм яобъединение» игенеральнэ директорэу Къатбамбэт Исмахьилэрэ Мыекъопэ мэшіокугьогу станцием ипащэ ипшъэрыльхэр зыгъэцэкіэрэ Роман Савченкэмрэ тыгъуасэ Іофшіэгъу зэіукіэгъу адыриіагъ.

терактхэм зэращыухъумагъэхэр, щыльэкІугъагъ ыкІи Іофым изытет зэримыгъэрэзагъэр къыхигъэщыгъагъ. Аш епхыгъэу ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ автовокзалымрэ мэшІокугьогу станциемрэ япащэхэм зэфэхьысыжьэу ашІыгьэхэм, Іофэу ашІагьэм республикэм ипащэ къак Гэупч Гагъ.

Ахъщэ щымыІэр телъхьапІэ шъумышІ у видеокамерэхэр, нэмыкІ техническэ пкъыгъохэр зэжъугъэгъотынхэ фае, — къы Іуагъ Тхьак Іущынэ Асльан пэщитІум закъыфигъазэзэ. – ТицІыфхэр къзухъумэгъэнхэр, ахэр щынэгъончъэу зекІонхэ амал яІэныр джары пшъэрылъ шъхьаІэр.

Къатбамбэт Исмахьилэ къызэри-ІуагъэмкІэ, мы уахътэм ехъулІэу автовокзалым видеокамерэхэр шагъэуцугъэх, ахэм япчъагъэ джыри хагъэхъон гухэлъ яІ. Охътабэ темышІзу -хэт тшеІшы фэІорыш Техническэ пкъыгъуи 10 джыри къызэра-

-X--X--X--X--X--X

ЦІыфхэр нахыбэу зыщызэрэугьо- ІэкІэхьащтым игугъу къышІыгъ. Зы ихэрэ чіыпіэхэр къызэрагьэгъунэхэрэр, мафэм къыкІоцІ нэбгырэ 950-рэ фэдиз зыщызэблэкІырэ автовокзалым нэгьончьэным ишапхьэхэм зэрадиш- террористическэ актхэр, нэмык бзэджэшІагъэхэр къыщымыхъунхэм пае видеокамерэхэм адакІоу къэрэгъулэхэми нахь чанэу япшъэрылъхэр агъэцакІэхэ зэрэхъугъэр ащ къыІуагъ. Джащ фэдэу цІыфхэр зезыщэрэ водительхэми (анахьэу нэмык регионхэм, къалэхэм кІохэрэм) мы лъэныкъомкІэ пшъэдэкІыжьэу ахьырэр къагурагъа Іоф адаш Іэ.

Мыекъопэ мэшІокугьогу станцием иІофхэм язытет джыри уигъэрэзэпэнэу зэрэщымытыр къыгъэнэфагъ Роман Савченкэм къышІыгъэ псальэм. Видеокамерэхэр я Іэхэп, нэмык І техническэ пкъыгъохэр афикъухэрэп, сыхьатитІум къыкІоцІ ППС-м икъулыкъушІэхэм мы объектыр зэ ауплъэкІу.

Мыщ фэдэ екІолІакІэм Президентыр ыгъэрэзагъэп ыкІи хэукьоныгъэу, щыкІагъзу яІэхэр охътэ кІэкІым къыкІоцІ дагъэзыжьынхэу къафигъэпытагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Іофэу ашІагъэм осэшІу къыфишІыгъ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьак ущынэ Аслъан федеральнэ хьакъулахь къулыкъум АР-мкІэ и Гъэlорышlaпlэ ипащэу Елена Матвеевар тыгъуасэ ригъэблэгъагъ. Икіыгъэ илъэсым мы структурэм Іофэу ышіагъэм изэфэхьысыжьхэм, тапэкіэ пшъэрылъэу зыфигъэуцужьыхэрэм ахэр атегущы агъэх.

ипшъэрылъхэр щытхъу хэлъэу зэригъэцак Гэрэм пае ащ зэрэфэразэр республикэм ипащэ пэублэм къыхигъэщыгъ. Хьакъулахьэу республикэм къыщаугъоирэм ипроцент зэрэхэхъуагъэм ишІуагъэкІэ бюджетым, экономикэм зэрэпсаоу хэхъоныгъэшІухэр зэрашІыгъэхэр Президентым къы Іуагъ. Ащ дакІоу гумэкІыгьоу, щыкІагьэу щыІэхэм къакІэупчІагъ.

Дунэе кризисым емылъытыгъэу мы аужырэ илъэсищым ест меІпвІшы ГъэІорышІапІэм гъэхъэгъэшІухэр ышІынхэ зэри-лъэкІыгъэр Елена Матвеевам къыхигъэщыгъ. БлэкІыгъэ илъэсым УФ-м иконсолидированнэ бюджет сомэ миллиарди 5,1-рэ рагъэхьан алъэкІыгъ, 2009-рэ илъэсым егъэпшагъэмэ, ар процент 16-кІэ нахьыб. ГъэІорышІапІэ ипащэу Марина

Гъз Горыш Гап Гэм и пащэ рэц Гыфхэм, организациехэм япчъагъэ зэрэхэхъуагъэм дакІоу, чІыфэ зытелъхэми къащыкІагъ. ГущыІэм пае, 2010-рэ ильэс закъом ахэм япчъагъэ проценти 3 фэдизкІэ нахь макІэ хъугъэ. Джащ фэдэу предприниматель--оахех мехфыІµ еслешех мевтэ ныгъэхэр ашІынхэм ыкІи зыпкъ итэу Іоф ашІэным апае ахэр зэрауплъэк Јухэрэм ипчъагъэ къыщагъэкІагъ. ЩыІэныгъэм къызэригъэлъагъорэмкІэ, ащ фэдэ лъэбэкъум шІогъэшхо къеты.

ГъэІорышІапІэм гъэхъагъэу дэгъоу иІэхэм къащымыуцоу, тапэкІи хэхьоныгьэхэр ышІыхэзэ, ыпэкІэ льыкІотэн зэрэфаер Президентым зэІукІэгъум кІэух зэфэхьысыжьэу къыфишІыгъ.

Мы мэфэ дэдэм ТхьакІущынэ Аслъан Росреестрэм АР-мкІэ и Хьакъулахьхэр игьом къэзыты- Никифоровам ІукІагъ. Къулыкъум иІофшІэн зэригъэпсырэм деїмехфійце охшень акем єї мехфійц Президентым къыхигъэщызэ, ильэсэу икІыгьэм зэшІуахын алъэкІыгъэхэм, гумэкІыгъоу, щык Гагъ эу я Гэхэм защигъ эгъ озагъ. ЦІыфэу закъыфэзыгъазэхэрэм яфэГо-фашГэхэр УФ-м изаконодательствэ диштэу гъэцэкІэгъэнхэ зэрэфаем игугъу къы-

Марина Никифоровам къызэриІуагъэмкІэ, джырэ лъэхъан ГъэІорышІапІэм нэбгыри 163-мэ Іоф щашІэ. Ахэм ящыкІагъэр зэкІэ зэрагъотылІэжьы, лэжьапкІэри игъом араты. Федеральнэ гупчэм унашъоу ышІыгъэм диштэу къулыкъушІэхэм япчъагъэ мы илъэсым нэбгырэ 11-кІэ нахь макІэ ашІын фае. Специалист дэгъухэр зэримыкъухэрэр къыдэплънтэмэ, ар гумэкІыгьо шъхьа Гэу къызэрэуцурэр пащэм къыхигъэщыгъ.

Гъэ
Іорыш
Іап
Іэм Іофэу ыш
Іа-
гъэм, пшъэрылъэу зыфигъэу
цужьыхэрэм М.Никифоровар нахь игъэк Готыгъэу нэужым къатегущы Іагъ. Республикэм ипащэ зыгъэгумэкІырэ упчІэхэм джэуапхэр къаритыжьыгъэх. *ТХЬАРКЪОХЪО Адам.*

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк Гэ и Гупчэ комиссие къеты

Урысые Федерацием хэдзынхэмкІэ и Гуп- лыгъо хабзэм илІыкІо (ихэбзэгъэуцу) органчэ комиссие 2007-рэ илъэсым зэригъэнэфагъэм тетэу Гиренко Николай Михаил ыкъом ыцІэкІэ щыт медалыр къэралыгъо хабзэм иорганхэм яфедеральнэ, ярегион хэдзынхэм якІэуххэмкІэ хэдзынхэм альыплъагъэхэм, совещательнэ голосым ифитыныгъэ зиІэхэу хэдзэкІо комиссиехэм ахэтыгъэхэм ыкІи ахэм зиІахьышІу ахэзышТыхьагъэхэм афагъэшъуашэ

Урысые Федерацием исубъектхэм яхэдзэкТо комиссиехэм, политическэ партиехэм ярегион къутамэхэм, Урысые Федерацием исубъектхэм яобщественнэ палатэхэм, урысые общественнэ объединениехэм, къэрахэм ядепутатынымкІэ кандидатхэу атхыгъэхэм фитыныгъэ яІ зигугъу къэтшІыгъэ медалыр зыфагъэшъошэнэу игъоу алъэгъухэрэр къагъэлъэгъонэу.

2011-рэ илъэсым гъэтхапэм и 13-м зэхащэщт голосованием икІэуххэмкІэ Н.М. Гиренкэм ыцІэкІэ щыт медалыр зыфэгъэшъошагъэмэ хъущтхэм яхьылІэгъэ къэбархэр Алыгэ Республикэм хэлзынхэмкІэ и Гупчэ ко миссиеу мыщ фэдэ чІыпІэм щыІэм: къ. Мыекъуапэ, урамэу Пионерскэм тет унэу N 199-м, джащ фэдэу электроннэ почтэу www.iksrf-01@yandex.ru зыфиГорэмкГэ аГэкГэжъугъэхьан шъулъэкІыщт.

<u>Шъуна Гэтешъудз!</u> Шъуиупч Гэхэр фэжъугъэзэнхэ шъулъэкІышт

Лъэхъанэу тызыхэтым диным чІыпІэ гьэнэфагьэ щиубыты хъугьэ, ащ епхыгъэуи цІыфхэм упчІабэ апашъхьэ къеуцо. Ащ тыкъыпкъырыкІызэ, республикэ гъэзетитIум — «Адыгэ макъэмрэ» «Советскэ Адыгеимрэ». гьэтхапэм и 14-м редакцием къетэгьэблагьэ муфтиеу Емыж Нурбый.

Ныбджэгъу лъапІэхэр! Муфтиим упчІэу фэжъугъэуцу шъушІо-игъохэр пэшІорыгъэшъэу къэшъутынхэ шъулъэкІыщтых телефонэу 52-10-32-мкІэ («Адыгэ макъэр»).

Мафэу телефон зэдэгүшы Гэгьүр тихьак Гэ зыдышыти Гэштым ащ шъуиупч Гэхэр фэжьүгьэзэнхэ шъулъэк Гыштых сыхьатыр 14.00-м кънщегьэжьагьэу 16.00-м нэс телефонэу 52-10-32-мкІэ.

Адыгабзэм и Мафэ хагъэунэфыкІышт

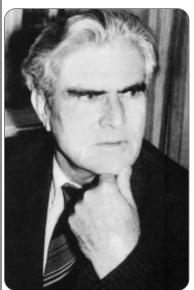
Илъэс къэс гъэтхапэм и 14-р адыгабзэмрэ адыгэ тхакіэмрэ я Мафэу хэтэгъэунэфыкіы.

Мыгъи ащ фэдэу а мафэм фэгъэхьыгъэ Іофтхьабзэхэр республикэм щызэхащэщтых. Ахэм анахь къахэщырэр Адыгэ къэралыгъо университетым щыкІощт научнэ зэІукІэр ары.

Ар рагъэжьэным ыпэкІэ Бэрсэй Умарэ исаугъэт дэжь зэ-ІукІэм хэлажьэхэрэр къыщызэрэугъоищтых. Ащ ыуж научнэ сессиер кІощт, етІанэ концерт щыІэщт.

ТхыльыкІэхэр

«МЭПЫШРО ЗРІЕЦРЭПРОСРЭ ТЫГЪУЖЪ»

Джары тхакІоу Пэнэшъу Сэфэр ироманэу Адыгэ Республикэм итхылъ тедзапІэ джырэблагъэ къыдигъэк Іыгъэм зэреджагъэр.

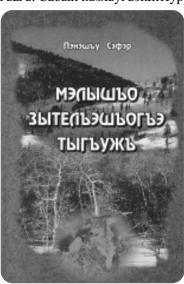
Тхыльыр тхакІом ыныбжь илъэс 80 зэрэхъугъэм ипэгъокІзу къыдэкІыгъ. Ар филологие шІэныгъэхэмкІэ докторэу, литературнэ критикэу Мамый Руслъан итхыльэу «Псэкъупсэ ичъэ зэпыурэп» зышъхьэмкІэ къызэІуехы. Ащ тхакІом ищы-Іэныгъэ гъогу, итворчествэ къыщыреІотыкІы.

Романым охътэ кІыхь къыубытырэр. ЯтІокІэнэрэ лІэшІэгъум иятІокІэнэрэ илъэсхэм къащыублагъэу нэмыц фашистхэм заоу къыташІылІэгъагъэм къэсэу тихэгъэгушхощтыгъэм къиныгъоу пэкІэкІыгъэхэр къыщыреІотыкІых. Ахэм арихьылІэгъэ цІыфхэм хъурэм, шІэрэм еплъыкІэу афыряГэр зы адыгэ къуаджэ дэсхэм ядунэееплъыкІэкІэ, язекІуакІэкІэ, апэкІэкІыгъэхэмкІэ романым къыщегъэлъагъох.

Бгъэжъыкъо Болэтрэ Иуаныкъо КІыщыкъорэ яунагъохэр ары романым анахь чІыпІэшхо щызыубытхэрэр. Болэт анахь унэгьо фэшІыгьэу къуаджэм дэсыгъэхэм ащыщыгъ. Совет хабзэри, колхозри ыгу фаштэщтыгъэхэп. Ащ пае мыхьо-мышІабэмэ ахэщэгъагъ, хьэ шъэфырытхъом фэдэу закъыхимыгъэщэу псэущтыгъ. ЫІорэмрэ ышІэрэмрэ зэтемыфэжьхэми, цІыфышІу дэдэу, гукІэгъушхо хэлъэу, Совет хабзэми, колхозми ыгу афэщагьэу къоджэдэсхэми, пащэхэми къащигъэхъуным пае тхьагъэпцІэу псэущтыгъ, нэбгырабэмэ ашІошъ ыгъэхъущтыгъ. КІэкІэу къэпІон хъумэ, мэлышъо зытелъэшъогъэ

Иуаныкъо КІыщыкъо лэжьэкІо къызэрыкІуагъ, Совет хабзэри, колхозри ыгукІэ ыштагъэхэу ахэм афэшъыпкъагъ. Арырэ Болэтрэ зэблагъэхэми, Болэт ыпхъу КІыщыкъо инысагъ, яшэнкІэ, ядунэееплъыкІэкІэ зэрэзэдимыштэхэрэм къыхэкІэу, сыд фэдизэу Болэт зыфэсакъыжьэу псэущтыгъэми, ар зыфэдэ цІыфыр къыгуры Гуагъзу, агу зэфэмыш Гоу къахьыщтыгъ.

КІыщыкъо инысэ Сайхьат хъушъэникІуадэ хъугъэ, зэтІуазэхэу шъэуитІу къыкІэныгъ. Яти яІзжыльэп, къзмыхъухэзэ машІом хэкІодэгъагъ. Сабый къэхъугъэкІитІур

зы унагъо тегъэкІагъэ хъухэмэ къин къазэрэфэхъущтыр иушъхьагъоу Болэт зы кІалэр, КъокІас зыфаусыгъэр, къаІихыгъ, ежь ылъэкъуацІэкІэ, БгъэжъыкъокІэ аригъэтхыгъ. КІыщыкьорэ ащ ишъхьэгъусэу Захьрэтрэ адрэ шъаор (Мыхьамэт) къафэнагъ, зэшитІоу а зы мафэм къэхъугъэхэр, зын кылыфыгьэхэр зэлэзырыз

КІалэр унагьоу зыщапІурэм мэхьанэ и І. Ащ нахыжъэу исхэм aloy зэхихыхэрэм дахьы--идитися смисько-смефя, усх хьэу бэрэ къыхэкІы. КъокІасэрэ Мыхьамэтрэ яшэнкІи, ядунэееплъыкІэкІи зэфэшъхьаф шъыпкъэу хъугъэх. Ащ дакІоу а зы пшъашъэр шІу зэралъэгъугъэм язэпэуцужь лъигъэкІотагъ...

Ятэжьэу зыпІужьыгъэм, Болэт, иІокІэ-шІыкІэхэр щысэ зыфэхъугъэ КъокІасэ щыІэныгъэм лъэбэкъу пхэнджхэр щишІыщтыгъэх. Ащ кІэух дэй фэхъугъ.

(Тикорр.).

<u> Гъэтхапэм и 11-р — наркоконтролым иІофышІэ и Маф</u>

<u> Пшъэрылъыбэ иІ</u>

2003-рэ илъэсыр ары УФ-м наркотикхэр хэбзэнчъэу къыщегъэкІокІыгъэнхэм пэуцужьырэ къэралыгъо ведомствэр (Госнаркоконтролыр) зызэхащагъэр. 2004-рэ илъэсым ащ ыцІэ зэблахъугъ, джы ащ зэреджэхэрэр — наркотикхэр хэбзэнчъэу къегъэкІокІыгъэнхэм пэуцужьыгъэнымкІэ УФ-м и Федеральнэ къулыкъу (ФСКН).

Мы къулыкъур правзухъумэкІо организациеу щыт нахь мышІэми, профилактикэ ІофшІэнри, къэбаругьоинри, гъэсэ--едестя мехеммарорп естын -пк мехеІшыфоІи шым инеІх шъэрылъхэм ахэхьэх.

Урысыем икъэралыгъо антинаркотическэ концепцие къызэрэщыхэгъэщыгъэмкІэ, наркотикхэр хэбзэнчьэу къегъэкІокІыгъэнхэм пэуцужьырэ къулыкъум ипшъэрылъ шъхьаІэр бзэджэшІэ зэхэщэгъэ купхэр къыхэгъэщыгъэнхэр, джащ къыкІэлъыкІоу бзэджэшІэгъэ хьылъэхэр нахь макІэ шІыгъэнхэм Іоф дэшІэгъэныр ары. 2010-рэ илъэсым Адыгеим инаркополицейскэхэм бзэджэшІэгъи 194-рэ къыхагъэщыгъ, ахэм ащышэу 114-р хьылъэ дэдэхэм ахальытэх. БзэджэшІэгъэ 72-р — наркотикхэр зэ-

ращэхэрэм, 21-р — наркотик-гын япхыгъэх. Къыхэгъэщыгъэн фае дзэ частым наркотикхэр зэрэдахьэщтыгъэ «гъогури» мыхэм къызэрэхагъэщыгъэр.

Наркотикхэр зыгъэфедэхэрэр зыщызэрэугьоихэрэ чІыпІэ 20 икІыгъэ илъэсым наркополицейскэхэм «зэфашІыгъ». Ащ мэхьанэшхо иІ, сыда пІомэ ныбжыкІэхэр ары ахэм нахьыбэу якІуалІэщтыгъэхэр. Джащ фэдэу купэу зэхэтэу зэрахьэгъэ бзэджэшІагъэхэм япхыгъэ уголовнэ Іоф 19 икІыгъэ илъэсым мыхэм зэхафыгъ.

Мы мэфэкІыр бэшІагъэп зыхагъэунэфыкІырэр, итарихъ гьогуи кІыхьэп. Ау тыщэгугъы гъэхъэгъэшІухэмкІэ ащ илъэс къэс пэгъокІынхэу.

Урысыем и ФСКН Краснодар краимкІэ и Регион гъэ Горыш Гап Гэ АР-мк Гэ и Къутамэ ипресс-къулы-

ОБЩЕСТВЕННЭ щынэгъончъагъэр къаухъумэщт

Гъэтхапэм и 13-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр хадзыщтых. Хэдзын кампанием илъэхъан анахь пшъэдэкlыжь ин зыхьыщтхэм ащыщых ОВД-хэм якъулыкъушіэхэр.

Терроризмэм пэшІуекІогъэным пае республикэм щызэхащэгъэ комиссиемрэ Оперативнэ штабымрэ зичэзыу зэхэсыгъоу яІагъэм мы Іофтхьабзэм правэухъумэкІо органхэр зэрэфэхьазырхэм, пшъэрылъэў апашъхьэ щытхэм щатегущы-Іагъэх. АР-м хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ ипащэу Александр Сысоевым къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, законодательствэм къызэригъэна--паш естихпк мехникрех уеф -еатпиат мехне Інецеата фехеах гъэныр, террористическэ актхэр къэмыхъуным ыкІи общественнэ щынэгъончъагъэр ухъумэгъэныр — джары ОВД-м нэмык лъэныкъохэми правэикъушіуахын анахьэу анаіэ ухъумэк і орган хэм ана і зэшіуахынхэм фэхьазырых.

зытырагъэтыщтыр. Ахэр зэшІохыгъэнхэм пае правэухъумэкІо ыкІи хэбзэ органхэм, хэдзынхэмкІэ комиссиехэм зэпхыныгъэ зэдыряГэу Іоф зэдашІэщт.

Мы мафэхэм яхъул Гэу АР-м и МВД ипащэхэмрэ муниципальнэ образованиехэм ащыІэ ОВД-хэм ялІыкІохэмрэ хэдзынхэмкІэ чІыпІэ комиссиехэм ахэтхэм ІофшІэгъу зэІукІэгъухэр адашІыгъэх, пшъэрылъ шъхьаІэхэр агъэнэфагъэх.

ХэдзыпІэ участкэхэм терроистическа актхар къзшыатырагъэтыщт. Хэдзынхэм япхыгъэ документхэр объектхэм къызэраГэкГэхьагъэхэм лъыпытэу ахэр ОМОН-м иинженернэ-техническэ купрэ кимынеарноаленыш ефмехлокон ыльэныкьокІэ аупльэкІущтых, чэщи, мафи къагъэгъунэщтых. Участкэ пэпчъ милицием

иІофышІэхэр епхыгъэщтых. Джырэ уахътэ ГИБДД-м иподразделениехэм, нэмыкІ отделхэм профилактическэ Іофтхьабзэхэр зэхащэх. Хэдзынхэр рэхьатэу, шапхъэхэм адиштэу рекІокІынхэм ахэр мыхъуным, экстремистскэ ак- кІэм тетэу къулыкъу зыхьыщт циехэр ащызэхамыщэнхэм, правэухъумэк органхэм пшъэрылъэу къафагъэуцугъэхэр

Лицееу N 7-м иеджакІо атекІуагъ

Республикэ зэнэкъокъоу «Оператор ЭВМ» ■ зыфиІорэр профессиональнэ еджапІзу Адыгеим итхэм азыфагу щык Гуагъ. Ар селоу Красногвардейскэм дэт лицееу N 7-м щызэхащэгъагъ.

Профессиональнэ гъэсэныгъэм изытет, ∥ егъэджэнымкІэ шІыкІэу щыІэхэр нахышІу -вуІшк мехуалоаленеє едеф шв єІлмехнеалыІш

ЭВМ-мкІэ оператор хъу зышІоигъо нэбгыри 8 зэнэкъокъум хэлэжьагъ. ТекІоныгъэ къыдэзыхыгъэхэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ министрэм игуадзэу Алый Марыет афэгушІуагъ. Апэрэ чІыпІэр къыдэзыхыгъэ Алексей Немытовым (Красногвардейскэ лицееу N 7-м щеджэ) сомэ мини 7 ратыгъ, ятІонэрэ чІыпІэр зыубытыгъэ Алексей Максименкэм (АКъУ-м игуманитар техникум чІэс) сомэ мини 4 фагъэшъошагъ ыкІи ящэнэрэ хъугъэ Сергей Гантимуровыр (станицэу Дондуковскэм дэт училищэу N 4-м щеджэ) сомэ мини 3-кІэ хагъэунэфыкІыгъ.

ІЭШЪЫНЭ Сусан.

Къыздыкъозырэри ышІэрэп, загъорэ гужъыяпэу, Аслъанкоз ыл хичэу, хитхъэу, ошІэ-дэмышІэу ыпсэ хегъэІэжьы. Сыда пшъы? Бэрэ мырэущтэу хьазаб кІэхихыщта? ЛІыжъ-ныожъ -апыс ым хыныІшепк емеІпаI шъхьэ исхэр, хьау, Къаймэт къызылъэхинагъэхэр. Ащ фэдиз тхъэгъошхо дэдэ тыдэ къикІын? Хьау, зыми пхэнджыгъэ ыгу къырерэмыгъахь: ылъэкІэу Аслъанкоз ыІэбжъэнакІэ зыгъэузын тІуми ахэтэп. Ары, къахэкІыщтэп. Арэп ащ ышъхьэ гупшысэ онтэгъур къизыгъэкІуашъэрэр, арыхэп. ТІумэ яз-язи иубзэ-гъашІо яхьщырыгъоу ІэпэчІэгъани ныбжьи къыфишІыгъэп, къыфишІынэуи егуцэфагъэп. АщкІэ ыгуи ябгъэрэп. ЛІым ятэ лъэхэхьаныр Аслъанкоз къыригъэкІурэп, ау адрэм, пщым, игущыІэ дахэ къыпыт унэм къычІэІукІ зэпыт: «А нысэ, угу умыгъэкІоды, Тхьэр зыщымыгъэгъупшэ...» ЕтІани мафа тешІэрэр, тхьамафа азыфагу къифэрэр: «А нысэ, Тхьэр угу игъэлъ, а Тхьэр боу гукІэгъушІ, къин плъэгъу Гоми зыщы І. Ары адэ Алахым къин уигъэлъэгъуни ылъэкІыт, уигъэІотэжьыни ылъэкІыт...»

Сыда мы гущыІэ лъапІэхэр Къаймэт ятэ къызыкІыриІохэрэр? Мы тапэкІэ Къаймэт щымыІэжьэу тхыль къызафагъэхьыр арыгъэ лІыжъым гузэжъогъур къызиштэгъагъэр. Ар Шыблэкъохьаблэ нэмыцыр къыдэхьаным джыри къыпагъ. Марышъ нэмыцыр чылэм къыдэхьагъ, мэзэ пчъагъэрэ ар зэридзэжьыгъэ, чэтыум цыгъор къызиубытыкІэ зэрэдэджэгурэм фэдэу. Ар зыдэк і ыжьым краснэхэр къушъхьэм къычІэкІыжьыгъэх, пыижъыр Пшызэ зэпырафыжьи, къыздикІыгъэмкІэ рафыжьэжьыгъ. Гур пэмэ макъэр екІы, бэлахьышхом зыгорэхэр щызэхагъэкІокІэгъэнха шъуІуа? Аслъанкоз гугъэщтыгъэ Къаймэт сэлам тхылъ горэ къыригъэхьынмэ ыІозэ. Ау зэхъокІыныгъэ зани марышъ ищыІэныгъэ фэхъурэп, макъэр къихьажьырэпышъ, къихьажьырэп. Мыщ ыпэкІэ нэмаз азэнаджэр къэджэми, нэмазшІыгъор текІыгъэми — гумэкІ макъэр лІыжъым къешъышъ, къешъы, игунахь пштэнэп зи: «А нысэ, угу умыгъэ...»

КІымафэр щагум щэхъушІэмэ, ежь Аслъанкоз школым -езшоју дичжију кратедестички льашъэзэ а чэщыпхьэри, а чэщыпсыри унэм къйригъэолІэжьыгъахэу къыІуигъэкІэжьыщт. Ынэ итэу, ыпсэ пытымэ зыльэк Къызтезымыгъэнэщтыри игуащ, Куконау ары. Арэпышъ, игъом а хьакум машІуи ришІыхьан, «армырмэ нысэм ыгу кІодыпэнба шъыу?!» Унэм пщэрыхьагъэ имылъэуи, ІэшІуми Іаеми, зэ нэмыІэми къыригъэхьажьыгъэп, армырэу ныом ыгу рэхьат хъуна, хъурэп. Пстэури Аслъанкоз елъэгъу, дэгъоу изэхэшІыкІ къеубыты. Арышъ, ягунахь ыштэна, джэнджэшыр ыгу къафихьащтэп. Мэфэ реным кІалэхэр ебгъэджагъэу, плъэмэ уамыІэтыжьэу унэм укъызихьажьырэм — зэп, тІоп, щэп... мафэ къэс ары нахь пстэури ежьыркІэ боу гуІэтыпІэшхо мэхъу, а пстэуми боу гур къыдащае! ЕтІани хъулъфыгъэу икъун фэдизэу гу зыщифэнэу игъо зыфимыфагъэр щымы Тэжьэу макъэ къы-

зэрагъэІугъэр ышІэ пэтызэ, мо Ещыку лІыжъыр къызэреушъыирэм зыгорэущтэу гугъэ горэ къыІэкІелъхьэ. АдыкІи цІыфмэ аІо-къаІотэжьрэмэ а гугъэ ІэкІэпэ дэдэр Аслъанкоз ыгучІэ чІэгъ чІэлъ зэпытэу къыфашІы; армырэу шІагъо горэ пІэпкъ-лъэпкъмэ къакІэмыхьажьэу, ежь фэдэу унэ нэкІым укъызинэрэм, а шІушІэ пстэури махэ хъужьыгъэ гу цІыкІум етІани боу ерэгъэ-псэрагъэ дэдэу ештэх, ары, штэгьое дэдэу яцыпаІэ. УмышІэмэ, пщымрэ гуащэмрэ арэущтэу гъэшІобзэ-убзалэхэу къызэрэдачъыхьэрэр ежь, Аслъанкоз, къыремыдзэ пІонэу, гуцафэ къызыфаригъэшІэным загъори нигъэсэу...

Къаймэт апэрэ шъузыр къыщи, ахэкІы шІоигъоу ышъхьэ коз ыныбжьыгъэр, зэкІэмкІи ильэс тІокІым ехъугъагъэми, ехъугъэгъэ къодыягъ. Ары, мо пцелмэ зыкІыб афэгъэзэгъэ чыиф унэ цІыкІум, бгъэн пкІыжьыгъэ Іужъур зытелъым, -ноахш епеахт лаар епехтеал тІэжъый пІонэу, кІэзэзызэ Ещыкумэ япчъэшъхьаІу къызэпичыгъагъ. Гури сысэу, моу ІэшІу-ІэшІоу, моу, ары, ары, гъэ--ыфен еІтноахш сашеІлп епехт нэпсэу. Шъыпкъэу пІощтмэ, мо Бирамкъомэ якІали гучІэ чІэгъым гумэкІ-игъуаджэу щызэбгрыткІукІыщтыгъэ: школым щызэдеджэхэ зэхъум Японэ ипсэлъыхъо бэлахьыгъ, ыІу ригъэтІысхьаным фэдэу илъэсхэр къызэдахьыгъэх. Ары шъхьаем, шэн мыгъоу кІалэм иІагъэм Аслъанкоз къыгъащтэщтыгъэ, гури мытІу-мызэу

Шъыпкъэ, Куконау ишэнгъэпсыкІэкІэ а ушъый, гъэсэпэтхыдэ гущы ак Гэхэр сыдигъокІи инэрыгъ хьазыр. Зыныбжь хэкІуатэрэмэ емыкІу афэплъэгъунэу икъурэп, гъашІэр джаущтэу къырэкІо. НахьыбэмкІи якІас, ары, якІас, ау бзылъфыгъэ нахьыжъым ыныбжь къызыфигъэфедэу, ащ пае мыхъунхэр ныбжьи ыжэ къыдэкІыгъэхэп, къончагъи, джащ фэд, къыдызэрихьагъэп. Марышъ джэныкъо зэпэзырызыхэшъ, мары илъэс зытІущым къыкІоцІ зэрэушэтынхэм хэтыхэшъ, ыгукІи ышъхьэкІи Аслъанкоз гуащэм сыдигъокІи фэрэзэ дэдагъ.

Арэущтэу Куконау ушъый жэбзэ ІэшІум зыдихьыхыпэрэм, ежь-ежьырэу зэ шъхьаем гу зылъетэжьы, ары, ары, гу

джыгъэп. Хы ШІуцІэ кІыб мыслъымэн хэгъэгу ятэ ыгъа-кІуи, КъурІан-дин ІофхэмкІэ чІыгу чыжьэм къыщыригъэ-джагъ. Ащыгъум Урысыем революцэ бырсыр хъакъулахыр ар дэдэу къыщытэджыгъагъэп.

Аслъанкоз загъорэ — мафэрэ ащ фэдэ дэдэщтыгъэп! — пчыхьэрэ зыгъольыжьыкІэ, къуауединеп едхашодлену межд гукІэ къыщикІухьэу, унэрыхьэунэрыкІзу бэрэ дэтыштыгъэ, ащыгъум пэсэрэ Ещыку лІыжъым зыфиІогъагъэм бэрэ бзыльфыгьэ ныбжыкІэр еуталІэщтыгъэ. Зы бгъагъэ зэдычІэс лъэпкъ, бырсыр ахэмылъми, гучъыІэ зэфырямыІэу, чылэшхор къызильыхъукІэ, унэгьо зытІущ горэ къыдигъуатэщтыгъэ ныІэп. «Сэ сыщыгъуазэба, — мы гущы Іэхэр апэ пщым нысэм зэхыригъэх-зэхыримыгъэхышъохэу шъабэу къыулъэхъыщтыгъэх, — ежь зэшхэм ямылажьэми, шъузмэ азыфагу гъэнэфагъэу мэшІошхор къыдэтэджэщт!»

Апэрэ мафэхэм, ятэрэ янэрэ альапсэ къызебгынэм, Асльанкоз ыгу мытІу-мызэу, зылъапсэ -ешп естемых емфыІр естести гъопс махэр ыгуи, ыІушъхьи къафытехьзу, загъорэ къызэокІыштыгьэ. Сыд еГуалІ фаеми, Къаймэт унэм бзылъфыгъэ къырищэгъагъ! Ар ушъхьагъу мыхъун ылъэк І ыщтыгъэп. Хьау, ар ыгу афильыгьэ шъыпкъэкІэ арыгъэп, сабыим ищыпэлъэгъу цІыфым сыдигъокІи мыцІышъу зэрэфишІы хабзэм ехьщырыгъ ныІэп. Ау Асльанкоз зэмысэгьэ хьульфыгъэ, бзылъфыгъэ хымэхэр зэ шъхьаем, ежь къызыхэкІыгъэхэм афэдэ къабзэу ыли, ылъи, изэхашІи — пстэури охътэл тешІэмэ щыщ шъыпкъэхэу зэрэхъужьыщтхэр, япчъэшъхьаІу кІыб къызэрэхъоуи къыгуры-Іогъагъ. Адэ джы мы нэжъ-Іужъыгъэм хьазырэу фэзыгъэзэжьыгъэ нэбгыритІур Аслъанкоз шІу ельэгъуха, хьауми емыльэгъуха? — джаущтэу бзылъфыгъэ ныбжьыкІэм ыгу къихьэщтыгъэ загъорэ плъызэу щысы зыхъукІэ. Арэу Аслъанкоз зызиухыжьыщтыгъэр джы мы ышъо хэлъым зыкъигъэлъэгъоным ыпэрэ лъэхъаныгъ. Ары, джы сянэрэ сятэрэ шІу сэлъэгъуха ыІони джэнджэш ыгу къызэримыхьажьыщтым фэдэу, ыгу зыкъыщызыгъэпытагъэр. Пцел гъэтІысхьэгъакІэм ылъапсэ зиубытэу, къутамэрэ пкІашъэрэ къыдзынхэу зыригъэжьэрэ нэужым, мо чъыг цІыкІум чІыгум иІэпс ІэшІу къыкІахьа, хьауми, къыкІэмыхьа пІоу укІэупчІэжьыныр къызэремык Іужьырэм фэдэу. Нэжъ-Іужъмэ апкъынэлынэ шышуу бэшІагъэ ежьыри зыхъугъэр, яджэхэшъо къуапэ къакІуи къызытеуцуагъэм къыщегъэжьагъ. ЗэраІо хабзэу, къин зэдэзылъэгъурэр зэкІэрычыгъэ хъужьырэп, хьакум пэпеажк дыІлпы еахп еалеахал хъужьыгъэу къыкІэлъыкІорэ пчэдыжьым къызэрипхыжьырэм ар ехьщыр. Мыщ ыпэкІэ, бжыхьэр къихьагъэу, кІымэфэ гъомылэ ашІынэу шкІэхъужъ гъэритІур Ещыку лІыжъым зэІаригъэхыгъагъ. ТІэкІу-шъокІухэу Іахьыл-лыщыщхэм афаригъэхьыгъэм нэфэшъхьафырэр зэкІэ бзылъфыгъэмэ аригъэщыуи онджэкъыкІэ аригъэгъэгъугъагъ.

(Джыри къыкІэлъыкІощт).

ЦУЕКЪО Юныс

ЛъышЭжь

(Романым щыщ пычыгъохэр)

къызехьэм, чыжьэу сыІукІын ыІуагъэп, ятэ ищагужъ унэр даригъэшІыхьагъ. Ау сабый къафэмыхъузэ илъэс зытфызыхым зэкІыгъугъэх. Ащ ыпкъи къикІыгъагъ ныбжьыкІэхэр зыфызэхэкІыжынгъагъэхэри. Ещыкумэ яунэ нэкІ фэбэгъакІэр нэужым къизыхьажьыгъагъэр Аслъанкоз. Ащ ыпэкІэ пшъашъэр ГъукІэмкъомэ я Япон алахь-алахьэу къыщэщтышъ аІоу Шыблэкъохьаблэ къэбар дэлъыгъ. Лъапси имы Гэу щытыгъэп: Бирамкъомэ я Япон Аслъанкоз ыпсэ хэтІэгъагъ. ТІури зэпкъыгъо-лэгъугъэх, Къаймэт ахэм афэмыдэу нахь ныбжь иІагъ. Ау Япон ишэн щэчыгъоягъэ, ныбжыкІэгъу шІулъэгъум инурэ икъунрэ къышІуигъэупабжьэу.

Ещыку ефэндым ыкъо зэрамыпэсэу Аслъанкоз ышмэ а лъэхъаным къиныбэ рагъэлъэгъугъ, лъэшэу зыкъыфагъэкъаигъэщтыгъэ, ау Къаймэт иІэуж, сыдэу зэхъуи, пшъашъэм, джы Іофыр къызэрикІыгъэу, зэкІыригъэхьажьыгъэп. КъызэрэчІэкІыжьырэмкІэ, хэта зышІэрэр, ышхэр зэрэгуІэжьыгъэхэм тамыгъэ горэ хэлъыгъэнкІи мэхъу. Ау, сыдэу пшІын, гум къахихыгъэр Ещыкумэ яджэныкъу арыгъэ, фышхьо, хьау, тэзэгъу уц гори ащ епхьылІэжьынэу щытыгъэп: ары шъхьаем, ынэ цІыоу, унэ нэкІым джы марышъ къи-

Апэ къызехьакІэм гуащэр, Куконау, гур ыщэфэу, хьэрамыгъи хэмылъэу Аслъанкоз загъорэ къеушънищтыгъэ: «унагъо пшІэнымрэ мастэкІэ псынэ птІынымрэ зэфэдэ къабзэх, сипшъашъ», ыІощтыгъэ. Ары къэс ежьми, Куконауи, Ещыкумэ къызахэхьэм — ащ марышъ илъэс щэкІым ехъу тешІэжьыгъ! — къинэу ыпэкІэ къэкІыгъагъэр, хэзыгъэ фишІырэп, ыгу къегъэкІыжьы. Сыдми, нысэ ныбжьыкІэ цІыкІум, Аслъанкоз, ыгу къызэрэдищэещтыр арыгъэ игугъыгъэр. Ащыгъум, сыд гущ, АслъанкъышІуишІыщтыгъэ. Сыдми, джащ фэдиз хьазабыр ыгукІэ щызэпэкІэкІызэ, Аслъанкоз унэгъо зэгъэчэпыныр Ещыкумэ яблыныкІэ къыщыригъэжьэгъагъ.

Дышъэпс егъэшъогъэ рамышхор Къаймэтдхэм яунэ дэпкъ пыльагь, ащ дэт бзыльфыгьэ нэпІэпщ нэІу кІыхьэ нэгуф макІэр уигъэткІоу зэнкІабзэу къыпІоплъэ. Ар — Къаймэт ян. Картыр зэрэпылъагъэм Куконао ныбжьи Іо къыригъэкІыгъэп. Гууз Іае иІагъ Къаймэт цІыкІум янэ, жьы къыщэн ымыгъотэу, загъорэ ащ лъыпытэу къыриутымэ, зыриутэкІыжьэу. Нахь бзыльфыгъэ дахэ Шыблэкъохьаблэ дэмысыгъэу непи игугъу ашІыжьы. Унэр ыухи зычІэхьажьыгъэм къыщыригъэжьагъэу, чэщ къэс пІоми хъунэу, Къаймэт янэ пкІыхьапІэкІэ зыкъыригъэльэгъущтыгъэ, нахыбэмкІи мырэущтэу ным исурэт унэм ригъэтыныр къызыхэкІыгъэри джарыгъэ. Арэущтэу зыкъыригъэлъэгъу къэс ныр кІалэм къыфэразэщтыгъэ, «сыд хъункІи уятэ угу фыхэмыгъэкІ, ищагу удэмыкλ ыІощтыгъэ хьадрыхэ кІожьыгъэ гуІэлэжъым; — сэ насыпэу Тхьэм къысфимышІыгъэр ары нахь, уятэ лажьэ иІагъэп, о укъыфигъани ащ сэ сыкІэрызы чыгъэр хьадэгъур ары ныІэп. Уитатэ ихэпІэжъ чІыгу хьалэлыжъ, ащ ичІыгу къуапэу къыптефэрэр пфикъущт». — Жьымыгъот къатинэжъ иІагъ

бзылъфыгъэм... Къаймэт нэфэшъхьафэуи зидэкІогъу хъугъэ пшъэшъэ кьоданышхомрэ зыныбжь икъугъэ кІалэмрэ а лъэхъаным Ещыкумэ яунэ исыгъэх, тымкІэ зыхэу, нымкІэ зэфэшъхьафхэу: Куконау тІури зиягъэхэр. Аслъанкоз къахэхьэгъэ къодыягъ пшъашъэр тэджи чыжьэу щыІэ военнэ кІалэм зыдэкІом. Шъаор, ыныбжыкІэ къытефагъэу, хэгъэгум ис хъулъфыгъэ жъугъэр зыдэщыІэм щыІ, исэлам тхылъхэу Белэрус чІыгум къыритхык Іыхэрэри загъорэ быным къыІокІэх.

зыльетэжьышъ, гьошъум ит уц къурэ зэпэзырызмэ яхьщырэу, пэкІэц шІуцІэ лъэгэ зырызхэр зытет ІупшІэшъхьэ пщэр фыжьым сэмэркъэу щхыпэ ябгэр анэмыІ у къечъэ, гоогъэ-хьарамыгъэ горэ кІэльыкІэ арэп. Джаущтэу зэрэкІэщхыкІызэ, иушъый кІыхьэ имэхьани Аслъанкоз къыфызэхефы: «нысэ, узыгъэгъырэм, сыдэу аІора, урикІас, узыгъэщхырэм уриджагъу, мыр зичэтап, мы къыуас Горэмэ уарызгъэц ГыкІунэу арэп къызыфыуасІохэрэр, гухьэ-гужъ бгъэдэлъи озгъэшІынкІи арэп... Бзылъфыгъэу зы бгъагъэ зэдычІэфагъэхэмэ зэгурыІонхэм, жабзэ къызэфагъотэу гупсэ-псэхатІэ зэфэхъунхэм нахь лъапІи, нахь ІэшІуи зыпарэ цыкъэ хъужьырэпышъ ары — усшІоІэшІун закъом сыкІэхъопсышъ ары, спсэ закъу!»

Джащ фэдэ ІахьышІу Ещыкумэ яунэ бгъэнышъхьэ кІыхьэ къызефэм Аслъанкоз щыІэныгъэм ІэгучІэлъхьэ лъапІэу къыфишІыгъагъэр, ыпэрэ пшъэшъэгъу лъэхъанхэм илэгъу-цэегъухэм адэджэгузэ ІэгучІалъхьэ зэрадешІэштыгъэм фэдэ къабзэу. Арышъ, хьарамыгъэ фэшІыкІэ е къехьылъэкІы паекІэ арыгъэп Ещыку Едыджи илъфыгъэ нахыжъ, тефэрэр рищэии, унэгъожъые шъхьа фэу зыфигъэтІысыгъагъэр. ГъэшІэным мыукъожьын хабзэу къырыкІорэмэ ари ащыщыгъ: нахьыжъэу шъуз къызыпыфэрэм тым иунэ къыбгынэу хабзэ.

Ежьыри, Едыджи, ятэ мэкъу--ефеахаш оІмеажел еІшышем Іушэу, бын-унэгъо зыгу-зыкІуачІэу къызэрэрыкІуагъэм къыхихыгъэгъэ сэнаущыгъагъэм, иакъылрэ изэхэшІыкІырэ къапкъырихыгъагъэм а бгъэнышъхьэ унэ кІыхьажъыри ишыхьатыгъ, ежьыми нахьыжъым игъогу ары къырыкІогъагъэр. Ары Едыджы зыкІиІощтыгьэр: «унэгьо Іужъу зэхэс-зэхэуІубагъэр ныбжьи лъэкъымэ пытэ хъугъэу къашІэжьырэп». Нахь тэрэзэу къэпІон хъумэ, чІыгум ыІэ хэльызэ Едыдж къэтэ-

MASS

Makb

ale ale ale ale ale ale **МУЗЕИМРЭ КЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭМРЭ** <u>sie sie sie sie sie sie sie</u>

Почтэ зэпхыныгъэм <u>тызэрегъэплъэк lыжьы</u>

Почтэ зэпхыныгъэм итарихъ фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъон гъэшІэгъон Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей къыщызэlуахыгъ. Пэсэрэ лъэхъаным гукlэ ухэзыщэрэ сурэтхэр, тхыгъэхэр, пкъыгъохэр зыугъоигъэмэ тигъэзетеджэмэ аціэкіэ «тхьашъуегъэпсэу» ятюжьы тшюигъу.

Лъэпкъ музеим идиректорэу Джыгунэ Фатимэ зэхахьэм къызэрэщиІуагъэу, почтэ зэпхыныгъэр дунэе шапхъэхэм адиштэу гъэпсыгъэ. Арэу щытми, шъолъыр пэпчь укънтегущыІэ зыхъукІэ, тарихъым хэмыкІокІэщт нэкІубгьохэр музеим зэрегьашІэх.

Музеим и Іофыш Іэхэу Мамрыкъо Саидэрэ Гъогунэкъо Хъарыетрэ къэбар гъэшІэгъон дэдэхэр къаІотагъэх. Я X — XI-рэ лІэшІэгъухэм чыристан диным зиушъомбгъунэу зырегъажьэм, почтэ зэпхыныгъэхэм апэрэ лъэбэкъухэр ашІыгъагъэх. Апэрэ Петр Урысыем пащэ зыфэхъум зэхъокІыныгъэу хэгъэгум щызэрихьагъэмэ къахэкІэу, почтэм иІофшІэни нэмыкІзу зэхищэу фежьагъ.

Почтальонхэм зызэрафэпэщтым, шыкузэкІэтыр зыфэдэщтым, почтэр цІыфмэ ящыкІагъэу зэрэщытым, фэшъхьафхэми унаІэ атебдзэнэу щытыгъ. 1867-рэ илъэсым почтэ зэпхыныгъэм иконторэ Адыгеим къыщызэІуахыгъагъ. Николай Проявко апэу почтэм Іоф щызышІагъэмэ ащыщ, ащ исурэт музеим къыщагъэлъагъо.

Дунэе почтэ зэпхыныгъэм Генрих фон Стефан лъапсэ фишІыгъ. Почтэ маркэхэр апэу къыхэзыхыгъэр Роуленд Хипл. Мыекъуапэ ипочтэ илъэсыбэрэ Іоф щызышІэгъэ Хьэрэтэ Шыхьанчэрые ехьылІагьэу Гъогунэкъо Хъарыет къытфиІотагъэмэ къахэдгъэщырэр Гэшъхьэтет дэгъум имэхьан. Ш. Хьэратэр цІыфышІугъ,

зэхэщэкІо дэгъугъ. Хэгъэгу зэошхом ыпэкІэ Мыекъуапэ ипочтэ ипэщагъ. ТекІоныгъэр къызыдахым ыуж гъэхъагъэу ышІыгъэмэ апае щытхъоу фаГуагъэр макІэп.

ЦІыфмэ къэбар алъигъэІэсыным, гъэзетхэр игьом аІэкІистэхьанхэм, нэмыкІхэми почтэр апылъыгъ. ШІу зэрэлъэгъурэмэ письмэ тхьапша зэфатхыгъэр! Тхьаркъохэри къэбарзехьэхэу щытыгъэх. Заом илъэхъан тхьаркъомэ къэбар шъэфэу цІыфмэ алъагъэІэсыгъэр миллионрэ ныкъорэм къыщыкІэрэп.

Техникэм зеушьомбгъу. Интернетыр, телефоныр лъэхъаным диштэу цІыфхэм агъэфедэх. Зэхьок і ыныгь эшІухэр къыдэплъытагъэхэми, джырэ уахътэ почтэм мэхьэнэ хэхыгъэ иІ. Гъэзетхэр цІыфмэ нахышІоу аІэкІигъэхьанхэу почтэм тыщыгугъызэ, музеим щырагъэжьэгъэ Іофыр лъагъэкІотэнэу афэтэІо.

Сурэтыр музеим къыщызэ-Іуахыгьэ къэгъэлъэгъоным къышытырахыгъ.

<u>Атлетикэ псынкІэр.</u>

Европэм изэнэкъокъу

Джыри тыжьын

Европэм атлетикэ псынкіэмкіэ изэ-

нэкъокъухэр Францием изэфэшІыгъэ

унэхэм ащыкІуагъэх. Урысыем ихэшы-

пыкіыгъэ командэ хэтэу зэіукіэгъумэ ятіонэрэ чіыпіэр къащыдихыгъ Мые-

Зэльыпытэу шэгъогогъу къэлъэнымкІэ Олеся

Буфаловам Урысыем идышты медаль къыдихыгъ,

2007-рэ илъэсым Европэм изэнэкъокъоу Англи-

спорт зэІукІэгъумэ ахэлэжьагъэп.

кэ 21-рэ щызэнэкъокъугъ.

метрэ 15-кІэ ыуж къинагъ.

ем шыкІуагъэм тыжьын медалыр къыщихьыгъ. Сабый къызыфэхъум ыуж илъэситІурэ ныкъорэ

чІыпІэмэ афэбэнагь, — къеІуатэ Адыгэ Респуб-

ликэм изаслуженнэ тренерэу О. Буфаловар зэ-

нэкъокъумэ афэзыгъэхьазырыгъэ Константин Ча-

диным. — Олесе зыхэтыгъэ купым спортсмен-

медальхэм афэбэнэнэу фитыныгъэ иІэ хъугъэ. Ис-

панием испортсменкэ метрэ 14.60-рэ къылъыгъ,

дышъэ медалыр фагъэшъошагъ. О. Буфаловам

тыжьын медалыр къыхьыгъ, чемпионкэм санти-

ПэшІорыгъэшъэу О. Буфаловар къызэльэм,

Францием тызэкІом, хэгъэгу 49-рэ апэрэ

къуапэ щапіугъэ Олеся Буфаловам.

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм

и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм льэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-

стьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэшы**Гэр:** 385000, къ. Мыекъуапэ,

ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр:

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-

ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэхэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэе Ілиатпэк едмед зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэзытхыгъэхэм аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

Зыщыхаутырэр OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр,

268

Пчъагъэр 5182 Индексхэр 52161 52162 Зак. 701

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

СПОРТ ЩЭРЫОНЫР. ЕВРОПЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Къыхьыгъэр дышъэ

Европэм иныбжьыкіэхэм спорт щэрыонымкіэ язэнэкъокъухэр Италием щыкіуагъэх. Адыгэ республикэ ШВСМ-м зыщызыгъэсэрэ Руслан Вислогузовыр Урысыем ихэшыпыкіыгъэ командэ хэтэу зэіукіэгъумэ ахэлэжьагъ.

зэнэкъокъугъэх. Спортсменхэр кІэрахъохэмкІэ псагъэм ещэрыуагъэх. Урысыем ихэшыпык Іыгъэ командэ очко 20 фэдизк Іэ Францием икомандэ ыпэ ишъыгъ, тиныбжьыкІэхэм дышъэ медальхэр къафагъэшъошагъэх.

Мыекъуапэ ия 2-рэ спорт еджап Э Р. Вислогузовым зыщигъасэу зеублэм, иІэпэІэсэныгъэ псынкІэу хигъэхъуагъ. Вячеслав Пчелинцевыр итренер-кІэлэегъадж. 2010-рэ илъэ-

Командэ пэпчъ нэбгырищ хэтэу сым дунаим иныбжык Іэмэ язэнэкъокъу Р. Вислогузовым ятІонэрэ чІыпІэр къыщыдихыгъ. Мыекъуапэ ия 7-рэ гурыт еджап Защ къыухыгъ, Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ иинститут иапэрэ курс щеджэ.

Европэм спорт щэрыонымкІэ изэнэкъокъоу хъулъфыгъэмэ азыфагу щыкІощтым хэлэжьэнэу Руслан Вислогузовым зегъэхьазыры. 2012-рэ илъэсым Лондон щык Іощт Олимпиадэри къэблэгъагъэу елъытэ.

Сурэтым итыр: Руслан Вислогузовыр.

Баскетбол

Хьанэхъу Адамэ фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иапэрэ министрэу, Адыгеим баскетболымк**і**э ифедераматэу Хьанэхъу Адамэ фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр Мыекъуапэ щэкІох. КІзух ешІэгъухэр баскетбол командэмэ непэ яІэщтых.

Мыекъуапэ испорт еджапІэу N 2-м зэнэкъокъур гъэшІэгъонэу щызэхащагъ. Апэрэ ешІэгъухэр зэраухыгъэхэр зэтэгъапшэх. Адыгэ къэралыгъо университетыр Адыгэ Республикэм иныбжык Із хэшыпыкІыгъэ командэ 79:47-у текІуагъ. Мыекъопэ ЛПУМГ-р «Ветеранхэм» задешІз-хэм, пчъагъэр 72:46-у ешІэгъур къыхьыгъ.

«Ветеранхэмрэ» ныбжыкІэ хэшыпыкІыгъэ командэмрэ ящэнэрэ чІыпІэм фэбэнэнхэу тэгугъэ. Адыгэ къэралыгъо университетым щешІэх Хьакъунэ Руслъан, Тыу Георгий, Артем Гапошиныр, нэмыкІхэри. ЛПУМГ-м опыт зиГэу хэтыр макГэп. Апэрэ чІыпІэм фэгъэхьыгъэ ешІэгъур гъэшІэгьон дэдэ хъущтэу зэхэщакІомэ альытэ.

Сурэтым итхэр: зэнэкьокъум хэлэжьэрэ

ныбжыкІэмэ ащыщхэу Тыу Георгий, Блэгъожъ Къэплъан, Артем Гапоши-

НэкІубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.